

İSVEÇ KRALLIĞI

DÖNEMSEL DIŞ TEMSİLCİLİK RAPORU

Raporlama Dönemi: 2022 Ekim-Aralık

Raporu Hazırlayan: Stokholm Ticaret Müşavirliği

Ticaret Müşaviri: Gökhan ÖRNEK

Tablo 1- İsveç Ekonomisine İlişkin Temel Göstergeler

Ülke Adı	2020	2021	2021/2020 % Değişim	2022	2022/2021 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar -Milyar \$)	538	628	16,7	585	-6,8
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	-2,2	5,1	331,8	2,6	-49,0
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar – \$)	51.800	60.084	16,0	55.706	-7,3
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)*	0,5	4,1	720,0	12,3	200
İşgücü (Milyon)	5,1	5,1	-	5,2	2,0
İşsizlik Oranı (%)*	8,3	8,2	- 1,2	7,5	-8,5
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	5,5	2,7	-46,0	-4,5	-266,7
İhracat (Milyar \$)	155,1	189,7	22,3	197,4	4,1
İthalat (Milyar \$)	149,6	187,0	25,0	201,9	8,0

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Bazı göstergeler için açıklanmış olan daha güncel verilere de raporda yer verilmiştir.

DEĞERLENDİRME

İsveç dünyadaki en gelişmiş ülkeler arasında yer almaktadır. İnovasyon, sürdürülebilirlik, birlikte yaratma ve eşitlik odaklı yaklaşımı esas alan dinamik bir ekonomiye sahiptir. İş ortamı, sürdürülebilirlik, küresel rekabetçilik, dil becerileri, verimlilik ve inovasyon gibi pek çok uluslararası endekste İsveç en üst sıralarda yer almaktadır. Uzun dönemli politikalar ve küresel yaklaşım sayesinde İsveç ekonomisi istikrarlı bir görüntü sergilemektedir.

İsveç 10,5 milyon nüfusu ile orta büyüklükte bir ülke olarak değerlendirilebilecek olmakla birlikte, 2022 yılı verilerine göre 585 milyar ABD Doları Gayrisafi Yurt İçi Hasılası (GSYİH), 55.706 ABD Doları gibi yüksek kişi başına düşen milli gelir düzeyi, 399,3 milyar ABD Doları dış ticaret hacmi ile ekonomik ve ticari açıdan önemli bir pazardır.

İhracata dayalı bir ekonomik büyüme politikası olan İsveç'te büyümenin temel dinamikleri güçlü ihracat, yatırımlar ve tüketimdir. Büyümenin temelindeki bu dinamikler, covid-19 pandemisi kaynaklı küresel ekonomik durgunluktan 2019 ve 2020 yıllarında olumsuz etkilenmiştir. Bununla birlikte İsveç ekonomisi 2021 yılındaki % 5,1'lik büyümenin ardından 2022 yılında da % 2,6

oranında büyüme sergilemiştir. 2021 yılında kurdaki (SEK/\$) olumlu gelişmelerin de etkisiyle 628 milyar ABD Dolarına ulaşan GYSİH, 2022 yılında büyümeye karşın ABD Doları'nın İsveç Kronu karşısında % 18 değer kazanması neticesinde 585 milyar ABD Dolarına gerilemiştir.

2022 yılının ilk çeyreğinde % 0,6, ikinci çeyreğinde % 0,9, üçüncü çeyreğinde 0,8 oranında büyüyen İsveç ekonomisi, 2022 yılının son çeyreğinde ise % 0,5 oranında daralmıştır. 2022 yılı genelinde ise İsveç GSYİH'sı 2021 yılına kıyasla % 2,6 oranında büyümüştür. İsveç'in nüfusu 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 10.521.556 kişidir. Kurdaki gelişmelerin etkisiyle GSYİH'nın 585 milyar ABD Dolarına gerilemesiyle kişi başına düşen GSYİH de düşü göstermiş ve 2022 yılında 55.706 ABD Doları olarak gerçekteleşmiştir.

İsveç, genel olarak enflasyon oranında oldukça düşük-durağan bir profil izlemekte ve enflasyon son yıllarda %2'nin üzerine çıkmamakta iken, 2021 yılında İsveç için yüksek sayılabilecek % 4,1 oranında yıllık fiyat artışı gerçekleşmiştir. 2022 yılında enflasyon İsveç için tarihi sayılabilecek seviyelere ulaşmış ve 2022 Aralık ayında % 12,3 olmuştur. Yaşanan gelişmelere bağlı olarak, enflasyonla mücadele kapsamında İsveç Merkez Bankası Riksbank 21 Eylül 2022 tarihinde politika faizini 1 puan arttırarak 1,75 olarak belirlemiştir. Beklentilerin üstünde gelen enflasyon oranları çerçevesinde Riksbank enflasyonu düşürmek ve enflasyon hedefini korumak amacıyla 23 Kasım 2022 tarihinde 0,75 puanlık ilave faiz artırımına gitmiştir. Böylelikle yeni politika faiz oranı 30 Kasım 2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere % 2,50 olarak açıklanmıştır. Riksbank tarafından yapılan açıklamada politika faiz oranının 2023 yılı başında tekrar arttırılabileceği, para politikası ile enflasyonun düşürülmesi ve % 2 civarında istikrara kavuşmasının hedeflendiği belirtilmiştir. Bu alandaki gelişmeler çerçevesinde politika faiz oranı 15 Şubat 2023 tarihinden geçerli olmak üzere % 3,0'e yükseltilmiş, 26 Nisan 2023 tarihinde yapılan açıklama ile 3 Mayıs 2023 tarihinden geçerli olmak üzere % 3,50 olarak uygulanacağı açıklanmıştır.

İsveç ayrıca, istihdam politikaları ve nitelikli işgücünün arttırılması kapsamında işgücüne dayalı olarak uygulanan göç politikası ile işsizliğin en düşük seviyelerde seyrettiği ekonomilerden olagelmıştır. Bununla birlikte, işsizlik oranı 2020 yılının ardından 2021 yılında da % 8'in üzerinde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, 2022 yılında istihdam edilen kişi sayısı bir önceki yıla oranla 138.000 artmış ve çalışan kişi sayısı 5.197.000'ye yükselmiştir. Bu rakamlara göre 2022 yılında işsizlik 2021 yılına oranla 1,3 puan gerileyerek % 7,5 olmuştur.

İhracat, ithalat ve dış ticaret hacminde belirgin artışlar kaydedilen 2021 yılının ardından İsveç'in dış ticaretindeki olumlu gelişmeler, İsveç Kronunun ABD Doları karşısında % 18 değer kaybettiği 2022 yılında yavaşlayarak da olsa devam etmiştir. Bu çerçevede, İsveç'in ihracatı bir önceki yıla göre % 4,1 artışla 197,4 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 8,0 artışla 201,9 milyar ABD Doları olmuştur. Bununla birlikte, 2020 yılında 5,5 milyar ABD Doları olan ticaret fazlası 2021 yılında 2,7 milyar ABD Dolarına gerilemiş, 2022 yılında ise İsveç 4,5 milyar ABD Doları dış ticaret açığı vermiştir.

Tablo 2- İsveç Dış Ticaretinin Genel Görünümü

Birim: Milyar ABD Doları	İsveç'in Toplam İhracatı	Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı	Tr Pay (%)	İsveç'in Toplam İthalatı	Türkiye'nin İsveç'e İhracatı	Tr Pay (%)	Türkiye-İsveç Toplam Dış Ticaret Hacmi
2020 (Yıllık)	155,1	1,61	1,0	149,6	1,21	0,8	2,82
2021 (Yıllık)	189,7	1,77	0,9	186,5	1,58	0,8	3,35
2022 (Yıllık)	197,4	2,02	1,0	201,9	1,58	0,8	3,60

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2022 Ekim-Aralık

İsveç'in Dünyadan İthalatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2021 Ocak-Aralık	2022 Ocak-Aralık	Değişim %
27090090	Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar (Ham), Diğerleri	9.466.694.750	14.941.200.356	58%
85171200	Alıcısı Bulunan Verici Portatif (Cellular), Telsiz Telefon Cihazları	3.690.591.039	3.408.582.646	-8%
27101943	Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler (Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğerleri)	3.519.732.098	5.235.784.483	49%
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	3.416.751.500	3.842.871.450	12%
85176200	Hücresel Ağlar için Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	3.017.356.756	3.037.202.430	1%
84713000	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	3.000.389.675	2.729.606.104	-9%
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	2.713.489.716	2.663.789.520	-2%
87038010	Diğer Taşıtlar (Sadece Elektrik Motorundan Tahrikli Olanlar, Yeni Olanlar)	2.633.710.307	3.692.548.076	40%
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni Olanlar)	1.727.424.227	1.370.254.235	-21%
87089997	Traktörlerin, Diğer Kara Taşıtlarının Aksam, Parçaları (Diğerleri)	1.214.359.844	1.264.130.278	4%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2021 yılında en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2022 Ekim-Aralık

İsveç'in Dünyaya İhracatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2021 Ocak-Aralık	2022 Ocak-Aralık	Değişim %
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	6.485.212.026	6.163.520.766	-5%
87032319	Benzinli Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	4.663.417.934	4.665.514.939	0%
26011200	Demir Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri, Aglomere Edilmiş	3.669.676.746	2.923.874.957	-20%
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni Olanlar)	3.641.973.664	3.231.344.758	-11%
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	3.354.195.071	3.773.049.237	12%
27101943	Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğer Yakıtlar (Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler)	2.922.391.074	4.415.240.654	51%
85176200	Hücreyel Ağlar İçin Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	2.890.235.973	2.525.558.398	-13%
27160000	Elektrik Enerjisi	2.455.345.802	4.743.050.916	93%
44071220	İğne Yapraklı Ağaçlar, Rendelenmiş	2.367.872.167	1.875.540.027	-21%
47032100	İğne Yapraklı Ağaçlardan, Yarı Beyazlatılmış veya Beyazlatılmamış	2.288.552.934	2.272.707.887	-1%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2021 yılında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2022 Ekim-Aralık

Türkiye'nin İsveç'ten İthalatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2021 Ocak-Aralık	2022 Ocak-Aralık	Değişim %
26011200	Demir Cevherleri, Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri (Kavrulmuş Demir Piritleri Dahil), Aglomere Edilmiş	259.084.309	310.541.755	20%
87033219	Dizel/Yarı Dizel Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	108.256.132	174.474.888	61%
47032100	İğne Yapraklı Ağaçlardan - Yarı Beyazlatılmış veya Beyazlatılmamış	65.812.970	86.482.888	31%
48109230	Çok Katlı Diğer Kağıt ve Kartonlar; Sadece Bir Dış Tabakası Beyazlatılmış	62.041.834	68.654.946	11%
72044910	Parçalanmış Olan Döküntü ve Hurdalar (Diğer Demir ve Çelikten)	58.738.332	52.369.401	-11%
39041000	PVC Polivinil Klorür (Karıştırılmamış, İlk Şekilde)	47.183.243	37.377.747	-21%
85176200	Ses, Görüntü ve Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye, Vermeye, Yeniden Oluşturmaya Mahsus Cihazlar	44.515.178	20.875.599	-53%
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	42.573.326	34.112.401	-20%
39011090	Polietilen Kompaundları (İlk Şekilde Özgül Kütlesi < 0, 94)	36.025.403	30.831.350	-14%
72044199	Pürüz Giderme ve Preslemede Meydana Gelen Çapaklar; Diğer (Diğer Demir ve Çelikten)	34.780.167	41.130.327	18%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2021 yılında en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2022 Ekim-Aralık

Türkiye'nin İsveç'e İhracatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2021 Ocak-Aralık	2022 Ocak-Aralık	Değişim %
26030000	Bakır Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Bakır Cevherleri	104.483.948	0	-100%
87042191	Dizel/Yarı Dizel Yeni Taşıtlar, Silindir Hac.<2500 Cm3-Taş.Kap.< 5Ton (Sivil Kullanım İçin)	52.399.580	44.736.925	-15%
84501190	Otomatik Çamaşır Makinası -6 kg <Kuru Çam. Kap<10 kg	43.566.626	36.507.581	-16%
73082000	Demir/Çelikten Kuleler ve Pilonlar	33.426.324	56.601.709	69%
61159500	Diğer Çoraplar-Pamuktan (T 12)	29.576.880	29.644.328	0%
62046231	Kadın/Kız Çocuk İçin Pantolon/Kısa Pantolon, Şort vs. Denimden	28.999.942	21.336.955	-26%
84221100	Evlerde Kullanılan Bulaşık Yıkama Makineleri	23.854.804	35.468.616	49%
57024200	Dokunmuş Halılar, Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları (Sentetik veya Suni Dokumaya Elverişli)	23.118.919	20.668.873	-11%
38220000	Laboratuvarlarda veya Teşhiste Kullanılan Reaktifler	21.392.414	6.271.520	-71%
84181080	Birden Fazla Dış Kapılı Kombine Haldeki Soğutucu - Dondurucular (Diğerleri)	20.164.540	18.854.659	-6%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2021 yılında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürüne dikkate alınmıştır.

DEĞERLENDİRME

İsveç dış ticareti, Avrupa Birliği (AB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğinden kaynaklanan kurallara göre şekillenmektedir. AB üye ülkeleri arasında mal ticaretinde gümrük vergisi bulunmamakta ve 3. ülke ürünlerine yönelik Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulanmaktadır. Ayrıca diğer Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ve AB üye ülkeleri arasında 1994'te yapılan anlaşma ile oluşturulan Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) kapsamında, AB üyesi olmayan Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn da tek pazara dahil edilmiştir. Ülkemizle İsveç arasında ikili ticarete ilişkin tüm uygulamalar ise DTÖ hükümleri ve AB ile ticari ilişkilerimizin temelini oluşturan Gümrük Birliği çerçevesinde şekillenmektedir.

DTÖ verileri çerçevesinde İsveç 2021 yılında % 0,85 pay ile dünya ticaretinde en fazla ihracat yapan ülkeler sıralamasında 33 üncü sırada yer almıştır. En fazla ithalat yapan ülkeler sıralamasında 31 inci sırada yer alan İsveç'in dünya ithalatından aldığı pay % 0,83 olmuştur. Ülkemiz ise 2021 yılında % 1,01 pay ile en fazla ihracat yapan 30 uncu ülke olurken, ithalatta ise % 1,20 pay ile en fazla ithalat yapan 23 üncü ülke konumunda bulunmaktadır.

2022 yılında İsveç'in toplam mal ihracatı 2021 yılına oranla % 4,1 artarak 197,4 milyar ABD Doları ve ithalatı % 8,0 artarak 201,9 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İsveç'in dış ticaret hacmi 2022 yılında bir önceki yıla oranla % 6,0 artarak 399,3 milyar ABD Doları seviyesine yükselmiştir. İsveç 2022 yılında 4,5 milyar ABD Doları dış ticaret açığı vermiştir. İsveç'in dış ticaretinin miktar bazlı değişimi incelendiğinde ise gerek ihracatının gerekse ithalatının % 3 oranında arttığı görülmektedir.

İsveç'in 2022 yılı ihracatının % 73,5'inin Avrupa kıtasına yapıldığı dikkat çekmekte olup, bunun % 54,0'ü AB 27 ülkelerine gerçekleşmiştir. İsveç'in ihracatının % 12,2'si Amerika; % 11,0'ı Asya; % 1,8'i Afrika ve % 1,0'ı ise Okyanusya ve Antarktika bölgelerine yapılmıştır. İthalatta Avrupa kıtasının ağırlığı % 82,0 ile daha da bariz olup, bunun % 63,4'ünü AB 27 ülkeleri oluşturmaktadır. Diğer bölgelerden ithalat incelendiğinde; Asya'nın % 11,6; Amerika'nın % 4,8; Afrika'nın % 1,1 ve Okyanusya ve Antarktika'nın % 0,4 pay sahibi olduğu görülmektedir.

İsveç'in en çok ihracat ve ithalat yaptığı ülkeler arasında komşu ülkelerin ağırlığı dikkat çekmektedir. 2022 yılında İsveç'in en fazla ihracat yaptığı ilk 5 ülke; Norveç (% 10,8); Almanya (% 10,2); ABD (% 9,2); Danimarka (% 7,5) ve Finlandiya (% 7,3) olarak sıralanırken, ülkemiz % 1,0 pay ile 16 ncı sırada yer almıştır. İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 5 ülke ise; Almanya (% 15,3); Norveç (% 12,4); Hollanda (% 10,6); Danimarka (% 6,4) ve Çin Halk Cumhuriyeti (% 6,0) olarak sıralanırken, ülkemiz % 0,8 pay ile İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 21 inci ülke olmuştur.

İsveç'in 2022 yılı ihracatının sektörel dağılımı incelendiğinde; % 39,7 ile en büyük payı makine ve ulaşım ekipmanları sektörünün aldığı görülmekte olup, bunu % 14,9 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 11,2 ile mineraller; % 10,9 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımı; % 10,0 ile odun ve kağıt ürünleri ve diğer ürünler takip etmektedir. Makine ve ulaşım ekipmanları sektöründe ise sanai makineler (% 12,8); kara taşıtları (% 12,2); elektronik-haberleşme (% 9,7) alt grupları özellikle dikkat çekmektedir. İsveç'in 2022 yılı ithalatının sektörel dağılımı incelendiğinde ise; % 40,3 ile makine ve ulaşım ekipmanlarının ihracatın yanı sıra ithalatta da ilk sırada geldiği görülmekte olup, bunu % 14,1 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımları; % 13,0 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 8,4 ile

mineraller ve % 2,8 ile odun ve kağıt ürünleri takip etmektedir. Hesaplamalarda diğer (% 21,5) başlığı altında sıralanan gıda, içecekler ve tütün (% 10,2); tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı (% 5,1) ile mobilya (% 1,5) ise ihracatımız açısından potansiyel arz eden ürün grupları arasında yer almaktadır.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ticari ilişkilerin gelişimi incelendiğinde; 2020 yılında 1,21 milyar ABD Doları olan İsveç'e ihracatımızın 2021 yılında % 31 artışla 1,58 milyar ABD Doları olarak gerçekleştiği; İsveç'ten ithalatımızın 2020 yılında 1,61 milyar ABD Doları iken 2021 yılında % 10 artışla 1,77 milyar ABD Doları olduğu; bu çerçevede 2020 yılında 2,82 milyar ABD Doları olan ikili ticaret hacmimizin 2021 yılında % 19 artışla 3,35 milyar ABD Doları seviyesine ulaştığı görülmektedir.

Buna karşın ikili ticari ilişkilerde ve özellikle ihracatımızda 2021 yılında yaşanan artışın 2022 yılında hız kestiği görülmektedir. İsveç Kronu bazında ihracatımızın % 19, ithalatımızın ise % 35 artış gösterdiği söz konusu dönemde, kur bazlı yaşanan değişimlerin etkisiyle ihracatımız 2021 yılıyla aynı seviyede kalarak 1,58 milyar ABD Doları, ithalatımız ise % 14,1 artarak 2,02 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde İsveç ile ikili ticaret hacmimiz 2022 yılında % 7,5 artışla 3,60 milyar ABD Doları seviyesine ulaşmış olup, ülkemiz aleyhine 440 milyon ABD Doları ticaret açığı kaydedilmiştir.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ticarete sanayi ürünlerinin ağırlığı dikkat çekmektedir. 2022 yılında İsveç'e ihracatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün; demir-çelikten kuleler; dizel/yarı dizel taşıtlar; otomatik çamaşır makineleri; bulaşık makineleri; pamuktan çoraplar; motor-makine aksam ve parçaları; maden makinaları için demir ve çelik dökümden aksam ve parçalar; kadın/kız çocuklar için pantolonlar ve şortlar; dokunmuş halılar; pamuktan tişört, fanila ve atletler olmuştur.

2022 yılında İsveç'ten ithalatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün ise; demir cevherleri; dizel/yarı dizel binek otomobilleri; odun hamurları; çok katmanlı kağıt ve kartonlar; demir ve çelik talaş ve döküntüleri; alaşımli çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den küçük); demir-çelikten çapaklar; rulmanlar; alaşımli çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den büyük) ve PVC olarak sıralanmıştır.

Ürün grupları (SITC) bazında yapılan değerlendirmede; makine ve ulaşım ekipmanları, malzemelere göre sınıflandırılmış mamul ürünler ve muhtelif mamul eşya ön plana çıkarken; ithalatımızda ise makine ve ulaşım ekipmanları, yakıt hariç hammaddeler, malzemelere göre sınıflandırılmış mamul ürünler, kimyasallar ve ilgili ürünler dikkat çekmektedir.

2022 yılı ikili ticaretimiz 2'li harmonize sistem kodlarına göre incelendiğinde ise İsveç'e ihracatımızda; 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (284 milyon ABD Doları); 61- örme veya kroşe giyim eşyası (160 milyon ABD Doları); 87- motorlu kara taşıtları (158 milyon ABD Doları); 73- demir veya çelikten eşya (133 milyon ABD Doları); 26- metal cevherleri (79 milyon ABD Doları); İsveç'ten ithalatımızda ise 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (315 milyon ABD Doları); 26-metal cevherleri (311 milyon ABD Doları); 72- demir ve çelik (299 milyon ABD Doları); 87- motorlu kara taşıtları (256 milyon ABD Doları); 48- kağıt ve karton (201 milyon ABD Doları) ilk 5 ürün grubu olarak dikkat çekmektedir.

Ülkemiz ve İsveç arasında 2014 yılında imzalanan Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) Anlaşması ile kurulan Türkiye-İsveç JETCO Birinci Dönem Toplantısının 05 Mayıs 2021 tarihinde video konferans yöntemiyle yapılması ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin gelimi açısından önemli bir gelişme olmuştur. Anılan toplantıda İsveç ile ticaret hacmimizi, önümüzdeki dönemde dengeli bir biçimde arttırarak 5 milyar ABD Doları seviyesine çıkartma hedefi belirlenmiş olup, ikili ticari ilişkilerde anılan potansiyelin mevcut olduğu değerlendirilmektedir.

Elektrik ve Elektronik İhracatçıları Birliğince 9-13 Ekim 2022 tarihleri arasında 17 firmamızdan 28 temsilcinin katılımıyla İsveç ve Norveç'e yönelik Sektörel Ticaret Heyeti gerçekleştirilmiştir. Heyete ayrıca Elektrik ve Elektronik İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu ile İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri (İMMİB) Genel Sekreterliği yetkililerince de katılım sağlanmıştır. Program kapsamında 10 Ekim 2022 tarihinde firmalarımız ve İsveçli firmaların katılımıyla ikili iş görüşmeleri (B2B) yapılmıştır. Toplantı Elektrik ve Elektronik İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Mehmet Kavaklıoğlu, Stokholm Ticaret Odası Tahkim Enstitüsü Genel Sekreteri Kristin Campbell-Wilson ve Stokholm Büyükelçimiz Sayın Yönet C. Tezel'in açılış konuşmalarıyla başlamıştır.

Müteakiben ikili iş görüşmelerine geçilmiş olup, bu çerçevede ihracatçılarımız 22 İsveçli firma ile 103 iş görüşmesi gerçekleştirmiştir. Firmalarımızdan, görüşme yaptıkları İsveçli firmaların ilgili ve doğru muhataplar olduğu, gerçekleştirdikleri iş görüşmelerinden mutlu oldukları ve bu görüşmelerden önemli sayıda iş bağlantısı bekledikleri yönünde geri bildirimleri alınmıştır. Etkinliği düzenleyen Elektrik ve Elektronik İhracatçıları Birliği ile İMMİB Genel Sekreterliği yetkilileri de etkinliği başarılı olarak gördüklerini ve memnun olduklarını belirtmişlerdir.

2022 yılının son çeyreğinde firmalarımız İsveç'te gerçekleştirilen önemli uluslararası fuarlara da iştirak etmiştir. İskandinav ülkelerindeki en büyük ambalaj fuarı olan Scanpack 4-7 Ekim 2022 tarihlerinde Göteborg şehrinde düzenlenmiş olup, fuara ülkemizden ilk kez 18 firmamız bireysel olarak katılım sağlamıştır. Fuara katılan firmalarımızın standları ziyaret edilerek kendileriyle görüşülmüş, Müşavirlik olarak pazara giriş çalışmalarında her türlü katkıyı sağlamaya hazır olduğumuz vurgulanmıştır.

Ayrıca, İsveç'te nüfusun yaşlanması ile birlikte yaşlılara yönelik sunulan hizmetlerin de önemi ve ekonomik değeri artmakta olup, yaşlılara yönelik olarak turizm, sağlık hizmetleri, konaklama, bakım gibi alanlarda faaliyet gösteren firmaların katıldığı Senior Massan fuarı 4-6 Ekim 2022 tarihlerinde Stokholm'de gerçekleştirilmiştir. Fuara özellikle yaşlılara yönelik sağlık ve bakım hizmeti, turizm imkanları sunan şirketler tarafından katılım sağlanmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ekonomik ve ticari ilişkilerdeki potansiyeli açığa çıkarmak açısından iki ülke iş dünyasının düzenlenecek çeşitli etkinlikler suretiyle temas ve işbirliğinin arttırılması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, İsveç'e yönelik gerçekleştirilecek iş ve ticaret heyetleri, fuar katılımları, iş ziyaretleri, yerel firma kurulumu gibi faaliyetlerin mevcut potansiyelin realize edilebilmesi açısından son derece önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, son dönemde Türk iş dünyası temsilcileri tarafından İsveç pazarına daha fazla ilgi gösterilmesi dikkat çekmektedir.

Arz ederim.